

1 Care sunt tipurile de termene relevante pentru procedurile civile?

Dispozițiile părții generale a Legii privind Codul civil (*tsiviilseadustiku üldosa seadus*, TsÜS) referitoare la condițiile și datele-limită se aplică la calcularea termenelor procedurale, cu excepția cazului în care legea prevede altfel. Potrivit articolului 134 alineatul (2) din TsÜS, un termen se calculează în ani, luni, săptămâni, zile, ore sau unități de timp mai scurte sau prin trimitere la un eveniment care va avea loc în mod cert. Un termen începe să curgă din ziua următoare zilei calendaristice sau zilei în care a avut loc evenimentul, care a fost stabilită ca dată de început a termenului, și se încheie la data de expirarea acestuia. Dacă o dată-limită este definită ca termen calculat în zile sau în unități de timp mai lungi, termenul expiră la ora 24:00 la data-limită, cu excepția cazului în care legea prevede altfel. Dacă transmiterea unei declarații de intenție către o persoană care desfășoară o activitate economică sau profesională și executarea unei acțiuni legate de această persoană sunt condiționate de un anumit termen-limită, acestea vor fi puse în practică cel târziu la data-limită, până la sfârșitul programului de lucru al instituției care trebuie să transmită declarația de intenție sau să execute acțiunea în cauză. Dacă o acțiune procedurală trebuie să fie executată la sediul unei instanțe, se consideră că termenul-limită expiră la sfârșitul zilei lucrătoare a instanței respective.

2 Lista diferitelor zile considerate zile nelucrătoare conform Regulamentului (CEE, Euratom) nr. 1182/71 din 3 iunie 1971.

Zilele nelucrătoare sunt prevăzute în Legea privind concediile publice și zilele de importanță națională (*pühade ja tähtpäevade seadus*) (intrată în vigoare la 23 februarie 1998). Acestea sunt:

1. 24 februarie – Ziua independenței și Ziua națională a Republicii Estonia;
2. 1 ianuarie – Anul Nou;
3. – Vinerea Mare;
4. – Duminică Paștelui;
5. 1 Mai – Ziua muncii;
6. – Whitsun;
7. 23 iunie – Ziua victoriei;
8. 24 iunie – Ziua solstițiului de vară;
9. 20 august – Ziua restabilirii independenței;
10. 24 decembrie – Ajunul Crăciunului;
11. 25 decembrie – Crăciunul;
12. 26 decembrie – A doua zi de Crăciun.

3 Care sunt normele generale aplicabile termenelor în diferitele proceduri civile?

În temeiul articolului 65 alineatul (1) din Codul de procedură civilă (*tsiviilkohtumenetluse seadustik*, TsMS), la calcularea termenelor procedurale se aplică dispozițiile TsÜS privind termenele și datele-limită, cu excepția cazului în care legea prevede altfel.

4 Atunci când o anumită acțiune sau formalitate trebuie efectuată într-un anumit termen, care este momentul de la care începe să curgă termenul?

Norma generală este prevăzută la articolul 135 alineatul (1) din TsÜS, potrivit căreia un termen începe să curgă din ziua următoare zilei calendaristice sau producerii evenimentului care a fost stabilit la începutul termenului, cu excepția cazului în care legea sau contractul prevede altfel. Un termen stabilit de o instanță începe să curgă din ziua următoare zilei în care este comunicat documentul în care este stabilit termenul, cu excepția cazurilor în care se prevede altfel, în momentul stabilirii termenului. În cazul în care actul nu trebuie notificat sau comunicat, termenul începe să curgă de la primirea notificării cu privire la stabilirea termenului (articolul 63 din TsMS).

5 Data de la care începe să curgă termenul poate fi afectată sau modificată ca urmare a metodei de transmitere ori de notificare sau comunicare a actelor (notificare personală prin agent procedural sau prin poștă)?

Nu. Codul de procedură civilă prevede că un termen stabilit de o instanță începe să curgă din ziua următoare zilei în care s-a comunicat documentul de procedură. Acest lucru se aplică în cazul tuturor modalităților de comunicare a documentelor.

6 În cazul în care termenul este declanșant de producerea unui eveniment, ziua în care evenimentul a avut loc se ia în considerare la calcularea termenului?

Nu – potrivit articolului 135 alineatul (1) din TsÜS, un termen începe să curgă din ziua următoare zilei calendaristice sau producerii evenimentului care a fost stabilit la începutul termenului, cu excepția cazului în care legea sau contractul prevede altfel.

7 Atunci când termenul este exprimat în zile, numărul de zile indicat include zile calendaristice sau zile lucrătoare?

Potrivit articolului 136 alineatul (9) din TsÜS, pentru definirea unui termen, o zi este considerată perioada cuprinsă între miezul unei nopți și miezul nopții următoare. Astfel, dacă un termen este exprimat în zile, numărul de zile se referă la zilele calendaristice.

8 În ce situații termenul este exprimat în săptămâni, luni sau ani?

De regulă, termenele-limită ale procedurilor se exprimă în zile.

Un termen este exprimat în luni dacă, de exemplu, la expirarea termenului nu pot fi inițiate căi de atac. În conformitate cu articolul 632 din TsMS, o cale de atac poate fi introdusă în termen de 30 de zile de la notificarea sau comunicarea hotărârii reclamantului, dar nu mai târziu de cinci luni de la data la care hotărârea instanței de prim grad de jurisdicție a fost făcută publică. Odată ce au trecut cinci luni de la data la care hotărârea a fost făcută publică, nu se poate introduce nicio cale de atac, chiar dacă există mai puțin de 30 de zile până la sfârșitul perioadei de cinci luni de la notificarea sau comunicarea și publicarea hotărârii. Această limitare absolută a fost aplicată pentru a se asigura securitatea juridică. Un termen-limită absolut de cinci luni similar pentru formularea unei căi de atac s-a aplicat și în legătură cu, de exemplu, formularea unei căi de atac împotriva unei hotărâri sau unui recurs în anulare.

Un exemplu de termen exprimat în ani este termenul de expirare a cererii de rambursare a unei taxe sau garanții plătite statului: cererea expiră la trecerea a doi ani de la sfârșitul anului în care s-a plătit taxa sau garanția către stat, dar nu înainte ca procedura judiciară să se fi încheiat printr-o hotărâre judecătorească care intră în vigoare. Totuși, acesta este termenul de expirare a cererii și nu un termen-limită al procedurii și un astfel de interval de timp nu poate fi prelungit și nici restabilit.

De asemenea, termenul de expirare al unei cereri este exprimat în ani. Nici acesta nu este un termen-limită al procedurii. În conformitate cu articolul 143 din TsÜS, instanța va lua în considerare expirarea unei cereri numai la cererea persoanei obligate.

9 Când expiră termenul dacă este exprimat în săptămâni, luni sau ani?

Un termen se încheie la data-limită. Dacă data-limită este definită în raport cu o perioadă de timp calculată în săptămâni, data-limită este ziua corespunzătoare a ultimei săptămâni din perioada respectivă de timp. Dacă data-limită este definită în raport cu un termen calculat în luni, data-limită este ziua corespunzătoare din ultima lună. Dacă data-limită este definită în raport cu un termen calculat în ani, data-limită este ziua și luna corespunzătoare din ultimul an. În cazul în care data-limită este definită ca fiind un termen calculat în luni sau în ani, iar data-limită cade într-o lună fără această dată specifică, data-limită este considerată a fi ultima zi a lunii [articolul 136 alineatele (2)-(5) din TsÜS].

10 Dacă termenul expiră într-o sâmbătă, într-o duminică, într-o zi de sărbătoare națională sau într-o zi nelucrătoare, este acesta prelungit până în prima zi lucrătoare următoare?

Da. Articolul 136 alineatul (8) din partea generală a Legii privind Codul civil prevede că, în cazul în care termenul pentru depunerea unei declarații de intenție sau îndeplinirea unei obligații cade într-o zi de sărbătoare legală sau în orice altă zi nelucrătoare, data-limită este considerată a fi prima zi lucrătoare care urmează zilei nelucrătoare.

11 Există condiții în care termenele sunt prelungete? În ce condiții se acordă aceste prelungiri?

În temeiul articolului 64 alineatul (1) din TsMS, o instanță poate, pe baza unei cereri motivate sau din proprie inițiativă, să prelungească un termen procedural pe care l-a stabilit în cazul în care există motive întemeiate pentru a proceda astfel. Un termen procedural poate fi prelungit de mai multe ori doar cu acordul părții adverse.

12 Există termene pentru introducerea căilor de atac?

Calea de atac trebuie introdusă în termen de 30 de zile de la notificarea sau comunicarea hotărârii către reclamant, dar nu mai târziu de cinci luni de la data la care hotărârea instanței de prim grad de jurisdicție (*esimese astme kohus*) a fost făcută publică [articolul 632 alineatul (1) din TsMS]. Totuși, există excepții de la această regulă generală:

În cazul în care, atunci când judecă o cauză, o instanță regională (*maakohus*) declară în dispozitivul hotărârii că legislația relevantă cu aplicabilitate generală contravine Constituției (*põhiseadus*) și refuză să o aplice, termenul de introducere a căii de atac începe să curgă numai după pronunțarea unei hotărâri cu privire la legislația cu aplicabilitate generală care nu a fost aplicată prin intermediul controlului constituțional de către Curtea Supremă (*Riigikohus*); În cazul în care, în cursul termenului aferent căii de atac, se pronunță o hotărâre suplimentară, termenul aferent căii de atac începe să curgă de la data pronunțării hotărârii suplimentare, inclusiv în ceea ce privește hotărârea inițială. În cazurile în care partea omisă este adăugată la o hotărâre judecătorească pronunțată fără parte descriptivă sau motivare, termenul aferent căii de atac începe să curgă de la data la care este pronunțată hotărârea judecătorească completă.

Dacă părțile ajung la un acord în acest scop și informează instanța, termenul aferent căii de atac poate fi redus sau majorat cu până la cinci luni de la data la care hotărârea judecătorească este făcută publică.

13 Pot instanțele să modifice termenele, în special termenele de înfățișare în instanță sau să stabilească o dată specială pentru înfățișare?

În temeiul Codului de procedură civilă, o instanță programează o ședință imediat după primirea unei petiții sau cereri și a răspunsului la aceasta, sau la data expirării termenului stabilit pentru transmiterea răspunsului. Instanța poate, de asemenea, să programeze o ședință înainte de a primi un răspuns sau înainte de expirarea termenului stabilit pentru transmiterea răspunsului dacă se poate presupune că va fi necesară o ședință pentru a judeca chestiunea indiferent de răspuns sau dacă programarea imediată a ședinței este justificată, în contextul dat, de alte motive. Dacă instanța nu solicită un răspuns, aceasta poate să programeze ședința imediat după primirea unei petiții sau cereri. Dacă este posibil, instanța cere opinia părților implicate în procedura judiciară și ține cont de această opinie atunci când programează o ședință.

O instanță poate anula, modifica sau suspenda o ședință de judecată numai în baza unui motiv întemeiat [articolul 352 alineatul (1) din TsMS].

14 Când un act destinat unei părți care își are reședința într-un loc în care ar putea beneficia de o prelungire a termenului este notificat într-un loc unde persoanele nu beneficiază de o astfel de prelungire, persoana destinatară pierde beneficiul extinderii termenului?

Dacă procedura judiciară se desfășoară în conformitate cu legislația estoniană, o persoană nu își pierde dreptul de a beneficia de o prelungire a termenului-limită exclusiv pe baza faptului că termenul-limită poate sau nu să fie prelungit la locul unde persoana a luat la cunoștință de actul în cauză.

15 Care sunt consecințele nerespectării termenelor?

În cazul în care un act de procedură nu este îndeplinit la timp, partea la procedură nu are dreptul să execute actul de procedură la o dată ulterioară, cu excepția cazului în care o instanță restabilește termenul prevăzut de lege, prelungește termenul pe care l-a stabilit sau audiază pretențiile, cererea, dovezile sau obiecțiile depuse de partea la procedură. Acest lucru se aplică indiferent dacă partea la procedură a fost sau nu avertizată în prealabil cu privire la astfel de consecințe.

16 Dacă termenul expiră, care sunt căile de atac la care pot apela persoanele care nu au respectat termenele, respectiv părțile aflate în culpă?

În cazul în care o instanță a pronunțat o hotărâre în lipsă ca urmare a neprezentării pârâtului, pârâtul poate depune o cerere de anulare a hotărârii pronunțate în lipsă (articolul 415 din TsMS). Pârâtul poate depune o cerere de anulare a hotărârii judecătorești pronunțate în lipsă dacă motivul pentru acesta care nu s-a prezentat (act care a condus la pronunțarea hotărârii respective) a fost justificat. Motivele care justifică faptul că pârâtul nu dă curs unei acțiuni sau nu se înfățișează în instanță și nu comunică acest lucru instanței sunt, în principal, perturbări ale traficului, îmbolnăvirea neașteptată a unei părți sau îmbolnăvirea gravă a unei persoane apropiate părții, situații care au împiedicat partea în cauză să dea curs unei acțiuni, să se înfățișeze în instanță sau să trimită în fața instanței un reprezentant al său [articolul 422 alineatul (1)].

O cerere de anulare a unei hotărâri judecătorești pronunțate în lipsă poate fi depusă, indiferent dacă există sau nu motive justificate, în următoarele situații: în cazul lipsei unui răspuns la o acțiune, acțiunea a fost notificată sau comunicată pârâtului sau reprezentantului acestuia în orice alt mod decât prin înmânare personală, însoțită de o semnătură sau pe cale electronică;

în cazul neprezentării la o ședință de judecată, citația a fost notificată sau comunicată pârâtului sau reprezentantului acestuia în orice alt mod decât prin înmânare personală, însoțită de semnătură sau de înmânare în cadrul unei ședințe de judecată sau în format electronic;

hotărârea pronunțată în lipsă nu ar fi putut fi pronunțată în mod valabil. Cererea de anulare a hotărârii judecătorești pronunțate în lipsă se poate depune în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii respective. Dacă o hotărâre judecătorească pronunțată în lipsă este comunicată prin anunț public, cererea de anulare a hotărârii judecătorești pronunțate în lipsă se poate depune în termen de 30 de zile de la data la care pârâtului i s-a adus la cunoștință respectiva hotărâre sau procedura de executare inițiată pentru executarea hotărârii judecătorești în lipsă. Dacă, după reluarea procedurii, se pronunță o altă hotărâre judecătorească în lipsă împotriva pârâtului, pârâtul poate formula o cale de atac împotriva hotărârii judecătorești respective numai pe motivul că nu au fost verificate condițiile necesare pentru pronunțarea hotărârii judecătorești în lipsă.

Ultima actualizare: 10/01/2024

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE

și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.